מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר דרכים לבדוק אם מידע בתחום הבריאות אמין
- לזהות סימנים לשמועה לעומת סימנים למידע אמין
- לדעת למי לפנות כשמידע מבלבל או מדאיג

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנת הנקרא

1. ג – לפנות למבוגר שסומכים עליו
2. ב – "תעבירו מהר לכולם!"
3. א – כי העולם מחובר ומידע עובר בין טלפונים בתוך דקות
4. ב – מי אמר את זה ואיך הוא יודע
5. ב – אחרי אוכל חייבים לחכות שעה לפני שנכנסים למים

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – גם חברים יכולים להעביר הלאה מידע שלא נבדק
2. נכון – זהו בדיוק הסימן שהטקסט מציין כאזהרה
3. נכון – אנשי מקצוע אמיתיים מודים כשאין להם תשובה סופית
4. לא נכון – גם ילדים יכולים לשאול שאלות ולפנות למבוגר אמין
5. לא נכון – אנשי מקצוע מסבירים שאין כלל קבוע כזה

חלק ג' – השלמת מילים

1. מבוגר
2. מהר
3. מבין
4. בטוחים
5. דקות

חלק ד' – מיון: סימן לאמינות או לשמועה

- 1 – ב (סימן לשמועה)
- 2 – ג (סימן לשמועה)
- 3 – ה (סימן לשמועה)
- 4 – ו (סימן למידע אמין)
- 5 – ד (סימן למידע אמין)
- 6 – א (סימן למידע אמין)

חלק ה' – סדר נכון: מה עושים לפני שמעבירים הודעה

1. מקבלים הודעה מפחידה על בריאות
2. עוצרים ולא ממהרים להעביר הלאה
3. שואלים מי אמר את זה ואיך הוא יודע
4. בודקים אם יש עוד מקורות אמינים שאומרים אותו דבר
5. אם עדיין מבולבלים, פונים למבוגר שסומכים עליו

חלק ו' – כתיבה קצרה

1. תלמידים יכתבו הודעה עם סימן אחד לפחות כמו קריאה דחופה, הבטחת פלא, או חוסר הסבר, ויציינו את הסימן
2. דומה: שתיהן עוברות בלי בדיקה ונשענות על אמון. שונה: ההודעה בטלפון מתפשטת הרבה יותר מהר ולרחוק יותר

כרטיס יציאה – מה לחפש

- קריאה דחופה להעביר מיד, הבטחת פלא, או חוסר הסבר
- מבוגר שסומכים עליו כמו הורה, מורה, אחות או רופא
- האם אני בטוח שזה נכון, ומי אמר את זה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בדוגמה אמיתית ומוכרת של שמועה שהתלמידים נתקלו בה, בלי לציין שמות אנשים
- כדאי להדגיש שגם מבוגרים טועים לפעמים ומעבירים שמועות, וזה לא מביך לבדוק
- משימת המיון והמשחק של נכון-לא נכון מתאימים לעבודה בזוגות לפני דיון כיתתי

דף תרגול: אמת או שמועה?

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

הודעות מפחידות על בריאות עוברות מהר מאוד בין אנשים, גם כשהן לא נכונות. בדף הזה נתרגל איך מזהים שמועה ואיך בודקים מידע לפני שמעבירים אותו הלאה.

1 חלק א' – הבנת הנקרא

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה הטקסט ממליץ לעשות כשמשהו מבלבל או מדאיג?

א) למחוק את הטלפון ב) להעביר לכל החברים ג) לפנות למבוגר שסומכים עליו

ד) להתעלם ולשכוח

2. איזו מילה בהודעה היא סימן לעצור ולחשוב, לפי הטקסט?

א) "תודה" ב) "תעבירו מהר לכולם!" ג) "בוקר טוב" ד) "נתראה מחר"

3. למה מידע מתפשט היום מהר מאוד?

א) כי העולם מחובר ומידע עובר בין טלפונים בתוך דקות ב) כי אנשים מדברים חזק

ג) כי כולם גרים באותה עיר ד) כי אין בכלל מידע נכון

4. לפי הטקסט, מה שואלים כדי לבדוק אם מידע אמין?

א) כמה פעמים שלחו את ההודעה ב) מי אמר את זה ואיך הוא יודע ג) כמה אימוג'ים יש בהודעה

ד) באיזה צבע כתוב ההודעה

5. מהי דוגמה למשפט שהתברר כשמועה, לפי התחנה?

א) צריך לשתות הרבה מים ב) אחרי אוכל חייבים לחכות שעה לפני שנכנסים למים

ג) כדאי לישון שמונה שעות ד) חשוב לשטוף ידיים

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כל מה שכתוב בהודעה שהגיעה מחבר טוב הוא בטוח נכון	☐	☐
2	הודעה עם כותרת מבהילה וקריאה לשתף מיד היא סימן לעצור ולבדוק	☐	☐
3	מידע אמין לפעמים אומר "עוד לא יודעים"	☐	☐
4	כדי לבדוק מידע חייבים להיות מבוגרים, ילדים לא יכולים לעשות דבר	☐	☐
5	לפי ההסבר באחת הדוגמאות, יש חוק מדעי מוכח שאסור לשחות שעה אחרי אוכל	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. כשמשהו מבלבל או מדאיג, כדאי לפנות ל _____ שסומכים עליו

2. הודעה שמבקשת "תעבירו _____ לכולם!" היא סימן לעצור ולחשוב

3. מידע אמין מגיע ממישהו ש _____ בתחום ויודע להסביר

4. לפני שמעבירים הודעה, שואלים את עצמנו האם אנחנו _____ שזה נכון

5. בעולם מחובר, מידע נוסע בין ערים ומדינות בתוך _____

4 חלק ד' – מיון: סימן לאמינות או לשמועה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. "תעבירו מהר לכולם!"	___	**א.** סימן למידע אמין
2. הבטחה לפתרון פלא מיידי	___	**ב.** סימן לשמועה
3. "כולם אומרים" בלי שום הסבר	___	**ג.** סימן לשמועה
4. אותו מידע מופיע בכמה מקורות אמינים	___	**ד.** סימן למידע אמין
5. כתוב מי אומר ומה הוא מבין בתחום	___	**ה.** סימן לשמועה
6. מוסבר איך יודעים	___	**ו.** סימן למידע אמין

5 חלק ה' – סדר נכון: מה עושים לפני שמעבירים הודעה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	שואלים מי אמר את זה ואיך הוא יודע
☐	מקבלים הודעה מפחידה על בריאות
☐	אם עדיין מבולבלים, פונים למבוגר שסומכים עליו
☐	עוצרים ולא ממהרים להעביר הלאה
☐	בודקים אם יש עוד מקורות אמינים שאומרים אותו דבר

6 חלק ו' – כתיבה קצרה

ענו בקצרה.

1. כתבו דוגמה להודעה שנשמעת כמו שמועה, והסבירו לפי מה זיהיתם את זה

2. מה דומה ומה שונה בין שמועה ישנה שעוברת מהורים לילדים לבין שמועה חדשה שעוברת בהודעות בטלפון?

כרטיס יציאה

מהו סימן אחד לכך שהודעה היא שמועה ולא מידע אמין?

למי אפשר לפנות כשמידע על בריאות מבלבל אתכם?

לפני שמעבירים הודעה הלאה, מה חשוב לשאול את עצמנו?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀